

Fiziskās personas maksātnespējas process (FMNP)

Atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas stājas spēkā ar 01.11.2010.

Pieteikumu tiesā par FMNP var iesniegt jebkura fiziskā persona (bet ne individuālais komersants), kura pēdējo 6 mēnešu laikā ir bijusi Latvijas Republikas nodokļu maksātājs un kurai ir finansiālas grūtības (FP).

Tiesnesis lemj par FMNP ierosināšanu **ne vēlāk kā nākamajā dienā** pēc pieteikuma saņemšanas.

FMNP tiesa izskata **7 dienu laikā** no tās ierosināšanas dienas un pasludina FMNP, ieceļot administratoru, ja konstatē FMNP pazīmi.

Maksātnespējas reģistram (MR) ir publiska ticamība.

Pēc FMNP pasludināšanas tiek uzsākta **bankrota procedūra (BP)**. **Kreditoru prasījumi** iesniedzami 1 mēneša laikā no dienas, kad MR izdarīts ieraksts par FMNP pasludināšanu. Kreditors, kas šo termiņu nokavējis, prasījumu var iesniegt termiņā, kas nav ilgāks par 6 mēnešiem no dienas, kad MR izdarīts ieraksts par FMNP pasludināšanu, bet ne vēlāk kā līdz dienai, kad sastādīts kreditoru prasījumu apmierināšanas plāns, tomēr tas neiegūst bals tiesības kreditoru sapulcē.

Kreditori var saņākt uz sapulci, lai izlemtu:

- 1) administratora atlīdzības noteikšanu,
- 2) administratora atcelšanas ierosināšanu,
- 3) maksātnespējas procesa izdevumu apstiprināšanu,
- 4) FP mantas pārdošanas termiņa pagarināšanu.

Kreditoru sapulce ir tiesīga pieņemt lēmumus neatkarīgi no tajā pārstāvēto kreditoru prasījumu apmēra, ja par kreditoru sapulces sasaukšanu bija izdarīts ieraksts MR. **Lēmumi tiek pieņemti ar vienkāršu klātesošo nenodrošināto kreditoru balsu vairākumu** (pēc prasījumu apmēra), izņemot likumā noteiktos gadījumus. Kreditora balsis tiek aprēķinātas atbilstoši kreditora galvenā prasījuma summai. Ja 2/3 no klātesošajiem balsstiesīgajiem kreditoriem nobalso par administratora atcelšanu sakarā ar neefektīvu FMNP norisi, tiesa var atcelt administratoru.

Administrators izvērtē FP darījumus un nepieciešamības gadījumā apstrīd tos. **Visa parādnieka manta pārdodama 6 mēnešu laikā** no FMNP pasludināšanas dienas saskaņā ar parādnieka mantas pārdošanas plānu, ko

Pēc FP darījumu apstrīdēšanas (ja darījumi tiek apstrīdēti) un mantas pārdošanas, administrators 15 dienu laikā nosūta kreditoriem un FP paziņojumu par BP pabeigšanu un saistību dzēšanas plānu, ko sastādījis FP sadarbojoties ar kreditoriem. Kreditori un FP 15 dienu laikā izsaka iebildumus un priekšlikumus par BP pabeigšanu.

Tiesā tiek apstiprināta BP pabeigšana un pasludināta saistību dzēšanas procedūra (SDP) – saistību dzēšana saskaņā ar plānu. **Termiņš:**

- 1) 1 gads no SDP pasludināšanas – tiek segti vismaz 50% no saistībām pēc BP.
- 2) 2 gadi no SDP pasludināšanas – tiek segti vismaz 35% no saistībām pēc BP.
- 3) 3 gadi no SDP pasludināšanas – tiek segti vismaz 20% no saistībām pēc BP.
- 4) 3,5 gadi no SDP pasludināšanas – tiek segti mazāk par 20% no saistībām pēc BP, saistību dzēšanai novirzot 1/3 no parādnieka ienākumiem, bet ne mazāk kā 1/3 no 1 minimālās mēnešalgas mēnesī.
- 5) Ja tiek segti vismaz 50% no saistībām pēc BP un saistības FMNP pasludināšanas brīdī nepārsniedz LVL 100 000, tad saistību dzēšanai tiek novirzīti 1/3 no parādnieka ienākumiem, bet ne mazāk kā 1/3 no 1 minimālās mēnešalgas mēnesī, kamēr paies 2 gadi no SDP pasludināšanas dienas.

Ja FP izpildījusi SDP plānu, atlikušās plānā norādītās FP saistības tiek dzēstas un apturētās izpildu lietvedības par dzēsto saistību piedziņu tiek izbeigtas.

SDP tiek izbeigts pirms termiņa:

- 1) pastāv SDP ierobežojumi – (pieteikumu iesniedz administrators, kreditors),
- 2) netiek pildīts plāns (pieteikumu iesniedz kreditors).

Iestājas **FMNP pirmstermiņa izbeigšanas sekas.**

FMNP pazīmes:

- 1) FP nav iespēju nokārtot parādsaistības, kurām **iestājies** izpildes termiņš, un parādsaistības kopā **pārsniedz LVL 5 000**,
 - 2) sakarā ar pierādāmiem apstākļiem FP nebūs iespējams nokārtot parādsaistības, kuru izpildes termiņš **iestāsies gada laikā**, un parādsaistības kopā **pārsniedz LVL 10 000**.
- FMP piemērošanas priekšnoteikums – līdzekļu pietiekamība administratora vienreizējās atlīdzības segšanai 2 minimālo mēnešalgu apmērā.

FMNP ierobežojumi:

- 1) FP pēdējo 3 gadu laikā pirms FMNP pasludināšanas ir sniegusi apzināti nepatiesu informāciju saviem kreditoriem,
- 2) FP vismaz 30% no piešķirtā kredīta ir izlietojusi līgumā neparedzētajiem mērķiem,
- 3) FP pēdējo 10 gadu laikā pirms FMNP pasludināšanas ir pasludināts FMNP, kura ietvaros ir dzēstas saistības,
- 4) pēdējo 5 gadu laikā pirms FMNP pasludināšanas vai FMNP laikā ir stājies spēkā kompetentas institūcijas nolēmums krimināllietā, ar kuru konstatēts, ka FP ir izvairījies no nodokļu samaksas.

Pēc FMNP pasludināšanas:

- 1) tiek apturēta izpildu lietvedība lietās par piespriedu, bet nepiedzīto summu piedziņu un lietās par FP saistību izpildīšanu tiesas ceļā,
- 2) bankrota procedūras laikā FP zaudē tiesības rīkoties ar visu savu mantu, un šīs tiesības iegūst administrators,
- 3) apstājas aizdevuma (kredīta) lietošanas procentu pieaugums, likumisko procentu pieaugums, līgumsoda pieaugums,
- 4) FP zaudē tiesības bez administratora piekrišanas biežāk kā reizi mēnesī slēgt darījumus, kuru summa pārsniedz 1 minimālo mēnešalgu (SDP laikā – attiecībā uz savu mantu vairāk par 2 minimālām mēnešalgām),
- 5) FP zaudē tiesības bez administratora piekrišanas uzņemt jaunas parādsaistības,
- 6) FP saistības, kuru izpildes termiņš iestājas pēc FMNP pasludināšanas dienas, uzskatāmas par tādām, kurām izpildes termiņš ir iestājies FMNP pasludināšanas dienā.

BP un FMNP tiek izbeigts **BP laikā**, ja tiek konstatēti FMNP ierobežojumi. Iestājas **FMNP pirmstermiņa izbeigšanas sekas.**

BP pabeigšana tiek apstiprināta, vienlaikus izbeidzot FMNP, ja:

- 1) FP pēdējo 3 gadu laikā pirms FMNP pasludināšanas vai FMNP laikā ir slēgusi darījumus, kuru rezultātā kļuvusi maksātnespējīga vai radījusi zaudējumus kreditoriem, turklāt viņa apzinājās vai viņai vajadzēja apzināties šādu darījumu sekas,
- 2) FP ir sniegusi apzināti nepatiesu informāciju par savu mantisko stāvokli un slēpusi savus patiesos ienākumus.

= **SDP ierobežojumi**

FMNP pirmstermiņa izbeigšanas sekas – atjaunojas kreditoru tiesības prasīt FP saistību izpildi apmērā, kādā FP nav izpildījusi savas saistības, kā arī tiek atjaunotas lietas par piespriedu, bet nepiedzīto summu piedziņu un lietas par FP saistību izpildīšanu tiesas ceļā.